

TEMATICKÝ PLÁN PŘ 6

(týden 18.5.-22.5.)

Zdravím všech šestáky.

Minulý týden jsme probrali zástupce hmyzu s proměnou nedokonalou. Tento týden (a i do konce roku) nás čeká hmyz s proměnou dokonalou. Připravila jsem si pro vás poznámky.

Pro zájemce přírodopisu přidávám zajímavé odkazy

<https://www.youtube.com/watch?v=TXNJz9RRIbw>

<https://www.youtube.com/watch?v=k3UGEuBSh-0>

Přeji hezký týden

Němejcová

HMYZ S PROMĚNOU DOKONALOU

- larva se liší od dospělé

- larva se mění v kuklu

SIŤOKŘÍDLÍ

- **zlatoočka obecná**

- dospělci i larvy dravé – potrava hmyz

- přezimování v lidském obydlí

- nápadné velké zlatavé oči, dlouhé tělo, dlouhá tenká křídla

- ♀ klade vajíčka na spodní stranu listů na dlouhých stopkách

- **mravkolev obecný**

- larvy v písčité půdě → vyhrabávají jamku → hmyz do ní stane a larva ho vysaje

na dně této jamky je larva mravkolva

BLANOKŘÍDLÍ

- 2 páry blanitých křídel s žilnatinou

- **včela medonosná** (viz. dříve)

- vývin včely – trvá 21 dní, matka krmena mateří kašičkou

- život – matka (2-5 let)

- dělnice (několik měsíců)

- trubec (až 3 měsíce)

- význam: opylení rostlin

- včelí produkty – med (uložen v plástvích, potrava na zimu)

- propolis (v lékařství)

- včelí vosk

- mateří kašička (krémy)

- **čmeláci**
  - potrava nektar a pyl
  - dnes využívání k opylování (dokážou létat při nižší teplotě než včely)
  - chráněný druh (ochrana je založena na ochraně jeho přirozeného prostředí)
  - mají žihadlo, které používají jen vy výjimečných případech (♂ žihadlo nemá)
  - čmelák skalní – zadeček rezavý
  - čmelák zemní – zadeček černožlutě pruhovaný
- **vosy**
  - zadeček černožlutě pruhovaný
  - nesbírají pyl ani nektar
  - potrava hmyz
  - ú.ú. kousací
  - hnízda – dutiny stromů, zemní díry, trámy v podkroví
    - rozžvýkané suché nebo trouchnivějící dřevo
- **sršeň obecná**
  - mohutně vyvinutá kusadla
  - bodnutí životu nebezpečné
  - potrava hmyz
  - i v blízkosti lidského obydlí

Včely, vosy, šršni a čmeláci = sociální hmyz (každý jedinec má svoji funkci – celek jako jeden inteligentní jedinec)

- **lumek velký**
  - klade vajíčka do larev dřevokazného hmyzu
- **lumčík žlutohý**
  - vajíčka klade do těla housenky běláška zelného
- **mravenec lesní**
  - staví si vysoká mraveniště (mraveniště nejen nad zemí, ale i pod zemí)

- tvoří početné kolonie (♀ - 1 plodná královna, ♀ - neplodné dělnice, ♂ - s křídly)
- ochrana – prokousnutí kůže a ze zadečku pálivá tekutina (kyselina mravenčí)

- **pilořitka velká**

- zbarvením připomíná vosu
- klade vajíčka do dřeva oslabených stromů (vede až k uhynutí stromu)